

2.1. Opdeling af vandafledningsbidraget i en fast og en variabel del

a. Tidligere og nugældende lovgivning om vandafledningsbidrag

De gældende regler for beregning og opkrævning af vandafledningsbidraget findes i § 2, stk. 2-4, i lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v., jf. lovbe- kendtgørelse nr. 923 af 5. december 1997. Reglerne om vandafledningsbidrag bygger på principperne fra den første betalingslov fra 1987, med visse ændringer foretaget ved ændringen af loven i 1992.

Efter den gældende lov beregnes vandafledningsbidraget efter målt eller skønnet forbrug af vandforsyningsvand. Bidraget beregnes således som et beløb pr. kubikmeter forbrugt vand og er således udelukkende kubikmeterafhængigt. Størrelsen af taksten pr. kubikmeter skal fastsættes én gang årligt af kommunalbestyrelsen.

Efter bekendtgørelse nr. 525 af 14. juni 1996 om betaling for vand efter målt forbrug m.v. på ejendomsniveau skal der senest 1. januar 1999 være installeret vandmåler på ejendomsniveau på alle ejendomme, der er tilsluttet almene vandforsyninger. Dette betyder, at vandafledningsbidraget efter den 1. januar 1999 som hovedregel vil blive afregnet efter målt vandforbrug og kun i undtagelsestilfælde efter et skønnet vandforbrug.

Før 1987 var betalingssspørgsmålet for fælles spildevandsanlæg reguleret af § 27 i den dagældende miljøbeskyttelseslov. Denne bestemmelse fastsatte ikke nærmere kriterier for, hvorledes udgifterne til fælles spildevandsanlæg skulle fordeles. Kommunalbestyrelserne var derfor inden for rammerne af § 27 i princippet frit stillet ved fastsættelse af betalingsordninger for fælles spildevandsanlæg.

Det medførte, at de kommunale betalingsordninger indbyrdes varierede meget, og at det ikke var muligt at give en landsdækkende beskrivelse af ordningerne. Selv inden for den enkelte kommune kunne situationen være den, at der blev administreret efter forskellige betalingsprincipper. Reglerne var endvidere så detaljerede og komplicerede, at de var vanskelige at administrere, ligesom de havde vanskeligt ved at vinde forståelse og accept hos de berørte brugere.

Retstilstanden var således uensartet og uoverskuelig. Problemerne medførte, at der i 1984 blev nedsat et udvalg, der afgav betænkning i 1986 (Miljøstyrelsens betænkning nr. 1 1986 "Betalingsvedtægter"). Udvalget fremsatte heri forslag om ensartede og forenklede kommunale betalingsregler for spildevandsbortskaffelse byggende på en forsyningsmodel. Disse anbefa-

linger dannede grundlag for den første lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v., der blev vedtaget af Folketinget den 23. december 1987.

Hovedsigtet med 1987-loven (lov nr. 863 af 23. december 1987) var at gennemføre Vandmiljøplanens forudsætning om en forbedret spildevandsrensning i kommunerne og fuld brugerfinansiering af udgifterne hertil samt at gennemføre en ensartethed og forenkling af reglerne.

Loven byggede på en forsyningsmodel, hvor spildevandsbidragene for ensartede grupper af udledere som udgangspunkt skulle være de samme uanset geografisk beliggenhed inden for kommunen og uanset, hvilke omkostninger, der havde været forbundet med etablering af spildevandsanlæg i det pågældende område.

I modsætning til tidligere, hvor der havde været anvendt mange forskellige kriterier for udgiftsfordeling, opererede loven kun med ét, nemlig vandforbruget.

Vandafledningsbidraget, der var delt op i et anlægsbidrag og et driftsbidrag, fastsattes for en boligenhed efter skønnet eller målt vandforbrug, hvor kommunalbestyrelsen havde krævet vandmålere. For erhvervs-ejendomme fastsattes vandafledningsbidraget tilsvarende, dog opererede loven for erhvervs-ejendomme med en mindsteafledningsret på 0,25 m³ pr. m² pr. år, som var mindstebetaling på vandafledningsbidragets anlægsdel. Altså en form for fast bidrag.

I 1992 indebar en ændring af lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. en afskaffelse af mindsteafledningsretten. Afregningsgrundlaget for en boligenhed uden krav om vandmåler blev endvidere maksimeret til 170 m³. Endvidere indførtes der i forbindelse med 1992-loven (lov nr. 644 af 21. juli 1992) hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan tillade, at vandafledningsbidraget kan beregnes efter målt forbrug for ejendomme (boliger) med vandmåler opsat uden krav herom, og muligheden for at lave særregler ved særligt stort eller lavt vandforbrug blev afskaffet.

Det primære sigte med ændringerne var at afbryde individuelle aftaler om betaling af vandafledningsbidrag, der havde karakter af rabatordninger. Formålet var endvidere at forhindre, at kloakbetalingsforhold blev en konkurrenceparameter i bestræbelserne på at skaffe nye virksomheder til den enkelte kommune.

Udviklingen i betalingsreglerne for bortskaffelse af spildevand har således gennem regelændringer bevæget sig væk fra en tilstand, hvor de enkelte anlæg skulle hvile i sig selv med hver sin betalingsvedtægt, og over til en ordning, der skaber lighed mellem samtlige offentlige spildevandsanlæg i den enkelte kommune, og hvor bidrag betales efter samme regler, uanset den